

BELEIDSPLAN

FASO JEUGDBELEID

periode 2016 -2018

FASO-commissie Jeugdbeleid:
Wilma van der Heide
Frank Peelen
Wil Senden
Bekkie Doornweerd

Februari 2016

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	3
2. TERUGBLIK 2010-2015.....	3
2.1. Jeugdstrijkorkesten	
2.2. Brabantse Strijkersdagen	
2.3. Strijkersdag Limburg 2015	
2.4. Onderzoek naar doorstroming van jongere amateurmusici	
2.5. Incidentele projecten en ondersteuning	
2.6. Gestandaardiseerde muziekopleiding	
2.7. Jeugdmuziek	
3. DOELSTELLING EN UITGANGSPUNTEN.....	6
3.1. Het FASO-Jeugd beleid is niet locatie-specifiek	
3.2. Het FASO-Jeugd beleid is niet in de eerste plaats gericht op top-talenten	
3.3. Het FASO-Jeugd beleid is gericht op sociale coherentie	
3.4. Het FASO-Jeugd beleid stimuleert een gestandaardiseerd leerplan	
3.5. Het FASO-Jeugd beleid stimuleert symfonische muziekbeoefening	
3.6. Het FASO-Jeugd beleid adviseert jeugdensembles of orkesten bij het kiezen van passende muziek (verbreding, cross overs etc.)	
4. PLAN VAN AANPAK.....	8
4.1. Geografische spreiding van activiteiten	
4.2. Bevorderen van een gestandaardiseerde muziekopleiding	
4.3. Bevorderen van laagdrempelige muziekactiviteiten	
4.4. Publiciteit	
4.5. Aanschaf bladmuziek	
5. FINANCIËN.....	10
6. SLOTOPMERKING.....	10

1. INLEIDING

Eind 2007 is een werkgroep binnen de Federatie van Amateur Symfonie- en strijkorkesten FASO opgericht om te onderzoeken op welke manier aan Jeugdbeleid als één van de speerpunten van de FASO gestalte gegeven kan worden. In september 2009 is een beleidsplan opgesteld en door de Algemene Leden Vergadering van de FASO geaccordeerd. De vervolgens ingestelde FASO-commissie Jeugdbeleid is op basis van dit beleidsplan aan de slag gegaan en kijkt met veel plezier terug op de afgelopen zes jaar. Op dit moment bestaat deze uit Wilma van der Heide (FASO-bestuurder met jeugdzaken als aandachtspunt), Frank Peelen (voormalig bestuurder Symfonieorkest Bloembollenstreek Lisse), Wil Senden (voormalig muzikuitgever en voorzitter van Toonkunst Bussum), Bekkie Doornweerd (secretaris Zomercursus Woudschoten, kamermuziek voor de jeugd en voor Stichting Jeugdsymfonieorkesten Nederland actief bij de organisatie van het tweejaarlijks Juniorenorkesten Spektakel in Archeon). De situatie die we in de voorgaande versies van ons beleidsplan beschreven hebben is weliswaar nog steeds onverminderd van kracht maar de projecten die we met jeugd (soms ook met volwassenen erbij) uitvoerden, leverden wel meer perspectief op. Een aantal van onze uitgangspunten zijn nog dezelfde, andere hebben we inmiddels verwezenlijkt. Na een terugblik op de afgelopen periode (hoofdstuk 2) worden de uitgangspunten voor de komende jaren gedefinieerd (hoofdstuk 3). Daarna zal een plan van aanpak uiteengezet worden.

2. TERUGBLIK 2010-2015

In het beleidsplan van 2009 was gekozen voor een meersporenbeleid, waarin zowel aandacht werd gegeven aan incidentele projecten (sponsoring individuele projecten) als aan langere termijn (bijv. ontwikkeling en introductie raamleerplan) en continue activiteiten (bijv. aanschaf bladmuziek).

2.1 Jeugdstrijkorkesten

In februari en november 2011 is twee maal een FASO-project uitgevoerd met strijkers in de leeftijd van 7 tot 13 jaar. Beide projecten werden geleid door Nico Brandon en gehouden in het centraal gelegen Muziek Centrum van de Omroep in Hilversum.

De muziek zoals gebruikt bij deze twee jeugdstrijkorkesten (zowel originele composities als ook aanpassingen van de dirigent) is overgedragen aan de FASO-bibliotheek en voor alle lidorkesten beschikbaar. Een compleet en gedetailleerd draaiboek voor de opzet van een dergelijk jeugdstrijkorkest is beschikbaar voor de lidorkesten.

2.2 Brabantse Strijkersdagen

In een samenwerkingsproject van de FASO, Het Brabants Orkest (inmiddels philharmonie zuidnederland), Centrum voor de Kunsten Eindhoven (CKE), Kunstbalie (Tilburg) en Art4U (Veldhoven) is in 2011 een dag voor jeugdige strijkers georganiseerd. Op verschillende niveaus werd gerepeteerd, waarna de dag afgesloten werd met een concert. Op grond van ervaringen uit 2011 is het programma voor 2012 t/m 2015 uitgebreid met een voorrepetitie, gehouden vier weken voor de strijkersdag zelf. In 2015 werd het eerste lustrum op feestelijke wijze gevierd met een extra optreden in het voorprogramma van de philharmonie zuidnederland in Den Bosch. Het aantal deelnemers was de laatste drie jaren 120 na circa 70 bij de eerdere projecten. De strijkersdagen werden gesponsord door de provincie Noord-Brabant, het Prins Bernhard Cultuurfonds en de Rabobank Eindhoven-Veldhoven.

2.3 Strijkersdag Limburg 2015

In navolging van de Brabantse Strijkersdagen is inmiddels ook de eerste Limburgse Strijkersdag (samenwerkingsproject van de FASO, philharmonie zuidnederland en muziekschool Kumulus te Maastricht) georganiseerd, in dezelfde opzet en met 40 beginnende strijkers (inclusief volwassenen). Er werd gerepeteerd op twee niveaus (beginners/A en B/C/D), met zowel sectierepetities, orkestrepetities als tutti. Aan het eind van de zeer geslaagde en goed georganiseerde dag werd voor een bomvolle zaal met 120 belangstellenden een feestelijke slotuitvoering gegeven.

De organisatie van beide strijkersdagen vallen nu onder de Stichting Zuid Nederlandse Strijkersdagen, waarin FASO door Frank Peelen vertegenwoordigd is. De activiteiten van de stichting zijn te vinden op de website www.strijkersdagen.nl.

2.4 Onderzoek naar in- en doorstroming van jongere amateurmusici

In opdracht van de FASO-commissie Jeugdbeleid heeft Hidde Hoogstraten in het kader van zijn masterscriptie (afstudeertraject studie Kunstbeleid- en management in Utrecht, september 2015) onderzoek verricht naar jeugdbeleid en doorstroming binnen amateursymfonieorkesten. Op de ALV november 2014 presenteerde hij reeds de eerste bevindingen van zijn onderzoek waarop discussie aan de hand van stellingen in groepen plaatsvond. In hoofdstuk 5 van zijn masterscriptie is een overzicht gegeven van zijn praktijkonderzoek onder acht FASO-lidorkesten en gesprekken met orkestbesturen.

De meest opvallende conclusies m.b.t. jeugdbeleid zijn:

- Door de bezuinigingen op muziekscholen en kunstencentra zijn er steeds minder mensen die een instrument bespelen; dit heeft een grote negatieve invloed op de doorstroom van musici naar het orkest.

- De orkesten hebben vaak weinig tot geen contact met de muziekschool of privédocenten in de omgeving. Wanneer er wel contact is stromen er nauwelijks musici door naar een orkest.
- Orkesten vergrijzen. Er zijn nauwelijks musici onder de veertig jaar te vinden en dit beeld kan de komst van jongere musici afschrikken.
- Jongeren leggen ook vaak hun instrument opzij als ze gaan studeren. Zij die wel blijven spelen sluiten zich aan bij een van de studentenorkesten in de studentensteden.
- Jongvolwassenen hebben weinig tijd over voor de beoefening van een instrument vanwege een carrière, gezinsvorming of andere vrijetijdsbestedingen.
- Er zijn weinig orkesten die jeugdbeleid als belangrijke pijler binnen hun beleid hebben. De wel genomen initiatieven hebben vaak niet de gewenste uitwerking en leveren nauwelijks nieuwe (jonge) leden op.

De meest opvallende aanbevelingen m.b.t. jeugdbeleid zijn:

- De amateurorkesten zouden mee moeten gaan in de maatschappelijke veranderingen en vernieuwingen in het digitale tijdperk. Een interactieve website (informatisering, digitalisering) of de organisatie van korte en aansprekende projecten met hedendaagse muziek en meerdere kunstdisciplines kunnen zorgen voor een meer intense ervaring (intensivering). Mogelijk zou dit meer jongeren kunnen aanspreken.
- In de afgelopen jaren heeft er een 'kaalslag' in het opleidingscircuit plaats gevonden. De orkesten doen er verstandig aan om zo goed mogelijk contact te onderhouden met overgebleven muziekscholen en privédocenten in de omgeving; dit om tegengas te geven aan de verdere krimp en vergrijzing van de orkesten.
- Het is zaak voor alle orkesten om jeugdbeleid te implementeren, ook al is er scepsis bij de orkesten over het aantal nieuwe leden dat dit zal opleveren. Er zijn door de FASO-commissie Jeugdbeleid al verschillende initiatieven gestart om het jeugdbeleid te verbeteren, maar hier wordt bijna geen gebruik van gemaakt. De FASO-commissie Jeugdbeleid staat klaar om te ondersteunen.
- Om in aanmerking te komen voor subsidies dienen de orkesten veel samen te werken met andere kunstverenigingen binnen de gemeente. Ook educatieve initiatieven zoals bijvoorbeeld projecten en concerten voor kinderen en ouderen vergroten de kans op een gemeentelijke subsidie. Daarnaast zorgen korte projecten met andere verenigingen ervoor dat de orkesten naar buiten treden en zichzelf tonen. Dit vergroot mogelijk de toeloop van leden.

2.5 Incidentele projecten en ondersteuning

Zowel het *meespeelproject* voor jeugd en volwassenen t.g.v. van het 65-jarig orkestjubiläum van Toonkunst Bussum met de Orgelsymfonie van Camille Saint-Saëns en ruim 50 gastspelers, waaronder 20 jongeren van 10-22 jaar (najaar 2011) als de *Muziekfeestmiddag* in Lisse (maart 2012) waarin 45 kinderen muziekstukken konden instuderen met leden van het Junioren Symfonie Orkest en van het Jeugd Orkest zijn inspirerende voorbeelden van projecten met jeugd. Ook het *Jeugdconcours* van het Flevolands Symfonie Orkest (FSO) in het voorjaar van 2013 met twee leeftijdscategorieën (9-12 jaar en 13-17 jaar) waarin 15 deelnemers optraden voor een vakkundige jury en waarbij de winnaars solistisch mochten optreden met het FSO en het optreden van het Amersfoorts Jeugd Orkest tijdens

het Europees Muziekfestival voor de Jeugd in Neerpelt (mei 2013, beloond met een eerste prijs cum laude) kunnen andere FASO-lidorkesten mogelijk op ideeën brengen.

In 2015 werd financiële ondersteuning verleend aan het project van *Merwe Sinfonietta* waarin 14 beginnende strijkers deelnamen aan een flashmob op de grote markt in Gorinchem. Daarna speelden ze ook mee in 'het standvastige tinnen soldaatje' tijdens een familieconcert op 12 december. Eveneens is een financiële bijdrage gegeven aan het initiatief om te komen tot heroprichting van het Jeugd Symfonie Orkest Drenthe (JSOD).

2.6 Gestandaardiseerde muziekopleiding

De *Richtlijnen voor strijkers* (voorheen Raamleerplan genoemd) die de FASO heeft geïnitieerd en samen met Kunstfactor in de afgelopen periode heeft ontwikkeld, is een lijvig document geworden met een algemeen deel (visie Kunstfactor) en een specifiek deel waarin het onderwijs aan strijkers in vijf fasen wordt beschreven. Verder bevat het document diverse praktijkvoorbeelden, methodiek- en literatuurlijsten voor zowel individuele lessen als voor samenspelen, toets voorbeelden en artikelen over de nieuwste onderwijskundige inzichten, over talentontwikkeling en ouderparticipatie. De richtlijnen zijn digitaal beschikbaar en gratis te downloaden door iedere geïnteresseerde via de website van de FASO (onder jeugdbeleid).

2.7 Jeugdmuziek

De catalogus jeugdmuziek van de FASO-bibliotheek wordt nog regelmatig aangevuld met muziek voor jeugdorkesten.

Voor een gedetailleerd overzicht van bovengenoemde en overige activiteiten verwijst de commissie graag naar de jaarverslagen zoals die in de Algemene Leden Vergaderingen van de afgelopen jaren aan de orde zijn geweest.

3. DOELSTELLING EN UITGANGSPUNTEN

De doelstelling van de commissie Jeugdbeleid kan als volgt samengevat worden: *“Het in stand houden van amateursymfonieorkesten door verjonging van de leden.”* Middelen om dit te realiseren zijn onder andere het bevorderen van doorstroming uit jeugdorkesten, alternatieve programmering, bijzondere projecten met meerdere kunstvormen en samenwerking met muziekscholen, basisscholen en andere organisaties actief in het veld van (symfonische) muziek voor jeugdigen. Het te voeren beleid 2016-2018 kijkt slechts op één punt af van het beleid in de achterliggende periode en kan in een aantal hoofdpunten beschreven worden. Op basis van diverse onderzoeken (Hidde Hoogstraten en LKCA) en de ervaringen van een aantal (mede door de FASO-commissie Jeugdbeleid georganiseerde of gesponsorde) projecten blijkt er een (grote) groep “instromers” en “herintreders” te zijn. Enerzijds zijn dit amateurmusici die op latere leeftijd beginnen met een

muziekinstrument, anderzijds zijn dit volwassenen (meestal vanaf 35-40 jaar) die in hun volgende levensfase het instrument weer willen oppakken.

3.1 Het FASO-Jeugdbeleid is niet locatie-specifiek

Van goed doordacht jeugdbeleid profiteert elke muziekschool, elke docent en elk orkest. Daarom houden we een pleidooi voor gezamenlijk beleid, optimale samenwerking en voldoende doorstroming. Het is niet voldoende gebleken om orkesten op te roepen via de bestaande communicatiekanalen van de FASO. Persoonlijke contacten en rechtstreekse benadering zouden wenselijk zijn maar vragen (te) veel tijd van de commissie. Alternatieve communicatiemiddelen dienen samen met de vernieuwing van de FASO-website onderzocht te worden. Ook de geografische spreiding van onze activiteiten en daarmee de opsporing van min of meer witte vlekken op de muzikale kaart van Nederland, waar het de stimulering van muzikale activiteiten voor de jeugd betreft, hebben onze aandacht.

3.2. Het FASO-Jeugdbeleid is niet in de eerste plaats gericht op toptalenten

Voor getalenteerde jongeren zijn er genoeg mogelijkheden, zoals orkesten op toptniveau en concoursen, al of niet in combinatie met de jong-talentenklas van de conservatoria. De kunst blijft wel dat talent ook tijdig te ontdekken. De groep jongeren die op een iets lager niveau musiceren zijn een uiterst welkome aanvulling voor de lidorkesten. Het adviseren over de te volgen muziekopleiding (*richtlijnen voor strijkers!*) en de muziekkeuze vormt hierbij een belangrijk onderdeel.

3.3. Het FASO-Jeugdbeleid is gericht op sociale coherentie

Het huidige muziekonderwijs wordt vooral verzorgd door muziekscholen en, in toenemende mate, door privé-docenten. Met name bij deze laatsten bestaat het risico dat de opleiding gericht wordt op maximale individuele kwaliteit en beperkt het samenspel zich vaak tot uitvoeringen op een leerlingenavond. Bij de meeste muziekscholen is weliswaar een samenspelgroep aanwezig, maar ook daar is de mogelijkheid tot gezamenlijk musiceren (zeker in symfonische bezetting) vaak beperkt. Samenwerking en samenspel van jeugdorkesten met amateurorkesten versterkt de onderlinge samenhang en bevordert de doorstroming.

Nadat in de afgelopen jaren een sterke individualisering is opgetreden, begint langzamerhand een kentering zichtbaar te worden dat naast de persoonlijke relevantie ook de maatschappelijke relevantie een rol moet spelen. Samenspel in orkestverband zoals dat binnen symfonie- en strijkorkesten plaatsvindt kan hier een goede basis voor zijn. Deze maatschappelijk relevantie is ook terug te vinden wanneer de voorwaarden van diverse subsidieverstrekkingen worden bestudeerd. Het blijkt dat projecten die het eigen verenigingsverband overstijgen en maatschappelijke meerwaarde hebben, gemakkelijker voor subsidie in aanmerking komen.

3.4. Het FASO-Jeugdbeleid stimuleert een gestandaardiseerd leerplan

Voor een strijk- of symfonieorkest dat geen directe samenwerking met een muziekschool heeft, zijn er weinig mogelijkheden om zelf een opleiding op te zetten; dit in tegenstelling tot de HaFaBra-organisaties. Zonder subsidies (bijvoorbeeld voor

accommodatie of aanschaf lesinstrumenten) blijft de opleiding dan vaak beperkt tot de verenigingen die kunnen putten uit voldoende eigen middelen of een hoge eigen bijdrage kunnen vragen.

Daarmee wordt een groot deel van het potentieel uitgesloten van een opleiding voor symfonische muziek. Bovendien gaan lokale verschillen ontstaan tussen de diverse opleidingen. Blazers worden op deze manier bijna automatisch naar de harmonie- en fanfareorkesten gedreven, terwijl strijkers nergens terecht kunnen. Een gestandaardiseerd leerplan zoals de *Richtlijnen voor strijkers*, samen door FASO en Kunstfactor ontwikkeld, maakt het aanvragen van subsidies gemakkelijker. Tevens kunnen in een dergelijk leerplan garanties voor kwaliteit ingebouwd worden, zowel voor de leerlingen als voor muziekscholen als voor privé-docenten.

3.5 Het FASO-Jeugdbeleid stimuleert symfonische muziekbeoefening

Naast het musiceren in (groter of kleiner) orkestverband maken we ons ook sterk voor het bevorderen van gezamenlijk musiceren. Het kost uiteraard veel tijd maar op deze manier is het mogelijk een of meer gelaagde jeugdorkesten op te bouwen (zoals bijvoorbeeld gerealiseerd bij Hofstads Jeugdorkest en Viotta in Den Haag en Symfonieorkest Bloembollenstreek in Lisse). Er is inmiddels veel inspiratie ontleend aan de vele voorbeelden van good practice en mogelijke samenwerking met bestaande jeugdorkesten.

Er moet echter wel voorkomen worden dat de verschillende groeperingen en organisaties in dezelfde vijver gaan vissen of elkaar bestrijden. Het gaat vooral om het bundelen van krachten!

Ook het meedoen aan muziekconcoursen kan heel stimulerend werken.

3.6. Het FASO-Jeugdbeleid adviseert jeugdensembles of orkesten bij het kiezen van passende muziek (verbreding, cross overs etc.)

Tijdens alle projecten is veelvuldig geëxperimenteerd met nieuwe muziek, speciaal voor de jeugd geschreven of bewerkt. Al deze muziek is ondergebracht in de catalogus jeugdmuziek van de FASO-bibliotheek en wordt ook nu nog regelmatig aangevuld. Onder andere muziek van Nico Brandon, Hans Scheepers en Erik Waerts is de laatste jaren toegevoegd. Ook het geven van compositieopdrachten kan tot de mogelijkheden behoren.

4. PLAN VAN AANPAK

De afgelopen jaren is al veel bereikt met betrekking tot het jeugdbeleid. De eerder genoemde vergrijzing van onze lidorkesten is echter nog niet voldoende stopgezet en ook ontbreekt nog een fundamenteel onderzoek naar de redenen waarom jongeren zich niet aangetrokken voelen tot symfonische muziek.

Naast jeugdbeleid en het beheren/uitlenen van het collectieve bezit aan bladmuziek heeft de FASO nog een derde speerpunt: het bevorderen van hedendaagse muziek.

Met name voor jongeren kan dit een interessante mengvorm opleveren met hun dagelijkse muziekbeleving. Ook maakt deze muziek een samenwerkingsverband met andere culturele activiteiten eerder mogelijk dan met de meeste 'klassieke' symfonische muziek.

Aansluitend bij de in hoofdstuk 3 genoemde uitgangspunten hebben wij voor de komende jaren een aantal activiteiten gedefinieerd. Bij alle genoemde onderwerpen zal zoveel mogelijk samenwerking met bestaande organisaties in het muziek- en cultuurveld gezocht worden.

4.1 Geografische spreiding van activiteiten

Zowel het concept van een jeugdstrijkorkest als de Brabantse Strijkersdag lenen zich voor verdere verspreiding.

Voor het opzetten van een jeugdstrijkorkest is de samenwerking met één of meer lidorkesten nodig. De voorkeur gaat daarbij uit naar een orkest in de gebieden waar momenteel minder aandacht voor jeugdbeleid is (zoals Drenthe).

4.2 Bevorderen van een gestandaardiseerde muziekopleiding

Frank de Jong (Kunstbalie, Tilburg) heeft in opdracht van de provincie Noord-Brabant de examens HaFaBra en slagwerk op vijf plaatsen in de provincie uitgerold. De FASO-commissie Jeugdbeleid (bij monde van Wil Senden) onderzoekt samen met Frank de Jong de mogelijkheden van examinering voor strijkers, gekoppeld aan de mede door de FASO opgestelde strijkersrichtlijnen, te introduceren.

4.3 Bevorderen van laagdrempelige muziekactiviteiten

De commissie kan in beperkte mate als sponsor optreden voor activiteiten die passen binnen de genoemde doelstelling en uitgangspunten. Vanzelfsprekend hebben activiteiten van onze lidorkesten hierbij voorrang. Ook zal kritisch gekeken worden naar de inzet (financieel, materieel en organisatorisch) van de organiserende vereniging zelf.

4.4 Publiciteit

Omdat het gebruik van de bestaande communicatiekanalen van de FASO onvoldoende respons opleverde is gestart met Facebook. Er zal ook een nieuwe flyer over het jeugdbeleid worden ontwikkeld en verspreid. Verder zal de aansluiting bij KNMO (Koninklijke Nederlandse Muziek Organisatie) mogelijk nieuwe impulsen opleveren.

4.5 Aanschaf bladmuziek

Aanschaf van bladmuziek voor jeugdorkesten dient vanuit het reguliere FASO-budget voor bladmuziek gefinancierd te worden. Onder de financiële verantwoordelijkheid van de commissie Jeugdbeleid vallen uitsluitend nieuwe of aangepaste muziek die rechtstreeks uit projecten voort komt. Wel wordt de bibliothecaris ten zeerste aangeraden om over de aanschaf van bladmuziek voor jeugdorkesten altijd contact op te nemen met de FASO-commissie Jeugdbeleid.

5. FINANCIËN

In deze teruglopende economische tijden is het moeilijk om met grote financiële eisen te komen. Toch is een ruim budget noodzakelijk om te voorkomen dat een deel van de bij de FASO aangesloten orkesten wegens gebrek aan leden in de komende 5-10 jaar opgeheven zal worden.

Zowel éénmalige projecten (onderzoek Hidde Hoogstraten, individuele sponsoring) als terugkerende projecten (jeugdorkesten, strikersdagen, publiciteit) dienen gefinancierd te worden. Jaarlijks zal als onderdeel van de FASO-begrotingscyclus in overleg met de FASO-penningmeester een gedetailleerd voorstel ingediend worden. Op grond van de afgelopen jaren en de gepresenteerde plannen dient met een bedrag van minimaal € 3500 per jaar rekening gehouden te worden. Van dit budget wordt circa € 500 besteed aan algemene kosten (reis-, vergader- en representatiekosten projectleden). Alle overige uitgaven worden rechtstreeks aangewend voor projecten. Nogmaals wordt vermeld dat dit exclusief de reguliere aanschaf van jeugdmuziek is. Zelfs indien activiteiten gesponsord worden door bekende organisaties als Prins Bernhard Cultuurfonds, VSB Cultuurfonds en Schipholfonds dient ook altijd met een eigen bijdrage rekening gehouden te worden. Met eigen geld wordt geld van anderen gegenereerd. Terugkijkend op de afgelopen jaren valt op dat de FASO-bijdrage vaak minder dan 10% van de totale projectkosten is. Door de bijdrage van FASO, de eigen bijdrage van deelnemers en de bijdrage van de (lokale) verenigingen zijn fondsen en overheden bereid ook geld te geven. Behalve de eerder genoemde fondsen hebben naast de deelnemers en de organiserende verenigingen ook de provincie Noord-Holland en de provincie Noord-Brabant een bijdrage geleverd.

6. SLOTOPMERKING

Naar aanleiding van de oproep begin 2015 voor projecten binnen het werkterrein van de commissie Jeugdbeleid zijn vier reacties binnengekomen. Opvallend is dat er nauwelijks reactie kwam vanuit de bestaande FASO-lidorkesten. Blijkbaar is de dreigende ledenterugloop in de orkesten, ondanks onderzoeken van onder andere LKCA en ook ons eigen praktijkonderzoek, nog niet goed doorgedrongen tot onze leden. Ook tijdens de recente werkconferentie amateurkunst (in Bergen op Zoom) werd duidelijk door LKCA aangegeven dat er een aantal bedreigingen op de loer liggen voor beoefenaars van de amateurkunst (in bredere zin) en voor de sector zang/dans in het bijzonder:

- Kunsteducatie via internet is al 33% van de markt, maar neemt snel af bij leerlingen boven 35 jaar. Dit geldt dus zeker voor de meeste orkesten.
- Van degenen die aan cultuurbeoefening doen (dus niet alleen kunsteducatie) is 70% gestart door de opvoeding thuis. Jong geleerd is oud gedaan. Als er geen aanwas is van onderaf aan, vallen orkesten vanzelf om. Betrekken van scholen en Centra voor Kunsteducatie bij onze projecten is absoluut noodzakelijk.
- Van de actieve beoefenaars van de amateurkunst is muziek/dans met 39% de grootste groep. Hiervan beoefent 57% hun hobby in verenigingsverband,

merendeels vrouwen en ouderen. Met name dit laatste is dus een probleem voor FASO. Als motivatoren voor actieve kunstbeoefening werden genoemd: flexibiliteit in duur en tijd; gezelligheid; beter worden; tonen wat men kan. Door diverse mensen werd aangegeven dat met name de toenemende leeftijd én de wens naar flexibiliteit (in de vorm van kortlopende projecten) dodelijk zijn voor het huidige verenigingsleven (zeer herkenbaar).

Mede op grond van bovengenoemde gegevens, de ervaring bij de recente strikersdagen en het op initiatief van de commissie Jeugdbeleid verrichte onderzoek door Hidde Hoogstraten is besloten onze doelgroep én onze slogan te veranderen. De focus zal komen te liggen op 'Strikers in Ontwikkeling'. De door ons gedefinieerde kernactiviteiten zijn leeftijdsloos en blijven dus onverminderd van toepassing. Hierin staan wij zeker niet alleen. Ook Merwe Sinfonietta hanteert bij haar project geen leeftijdscriterium!

Bij alle voorbeelden en uitwerkingen in dit beleidsplan verwachten wij een actieve rol van FASO-lidorkesten al dan niet in samenwerking met lokale/regionale/landelijke organisaties. Onze opgedane kennis en ervaring is beschikbaar en zal ingebracht worden. Wij kunnen en willen absoluut niet als organisatiebureau gaan optreden. De FASO-commissie Jeugdbeleid moet beschouwd worden als 'duwer' en niet als 'trekker'.

